

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
КАТЕДРА „ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ“

Курс по медицинска и професионална етика

Лекция №2

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ. ПРОФЕСИОНАЛЕН ИНТЕГРИТЕТ

Проф. д-р Силвия Янкуловска, дмн

ЛЕКЦИЯ 2

Основни принципи на медицинската етика
Професионален интегритет

ЛЕКЦИЯ 2

Основни принципи на медицинската етика

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ЕТИКАТА

- Не дават конкретни указания за действие;
- Характеризират абстрактните рамки на етичните норми на поведение и очертават морално допустимия обseg на поведение, т.е. Принципите трябва да бъдат обяснени във всеки един случай.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ЕТИКАТА

- *Уважение към автономността*
- *Благодеяние*
- *Ненанасяне на вреда*
- *Справедливост*

УВАЖЕНИЕ НА АВТОНОМНОСТТА

Понятие за автономност:

- **аутос** – сам; **номос** – управление
- Автономен/компетентен пациент
- Неавтономен/некомпетентен пациент
- **Вътрешно ограничаване:** умствени способности, възраст, заболяване, количествени промени в съзнанието и др.
- **Външно ограничаване:** болнична обстановка, количество предоставена информация, финансови средства и др.

УВАЖЕНИЕ НА АВТОНОМНОСТТА

Съдържание на принципа:

Гледай на другите (пациентите/клиентите) като на способни да вземат решения сами за себе си.

УВАЖЕНИЕ НА АВТОНОМНОСТТА

Примери за приложение на принципа или Правила, произтичащи от принципа:

- Информирай пациента/клиента и го включи във вземането на решение (информирано съгласие)
- Запази в тайна информацията за пациента (конфиденциалност)
- Съобщи истината (при терминално болни)

БЛАГОДЕЯНИЕ

Да вършиш добро за пациента/клиента.

Видове добро:

- ❑ Медицински добро
- ❑ Религиозно добро
- ❑ Социално добро
- ❑ Обществено добро

НЕНАНАСЯНЕ НА ВРЕДА

Да не вредиш на пациента/клиента.

Видове вреда:

- Физическа вреда
- Психическа вреда
- Социална вреда
- Обществена вреда

СПРАВЕДЛИВОСТ

Да не се дискриминира пациента по характеристики като:

- Пол
- Възраст
- Раса
- Етнос
- Религия
- Социален статус и др.

ЛЕКЦИЯ 2

Професионален интегритет

СЪЩНОСТ

- ◎ Различни тълкувания:
 - > Безупречност
 - > Добросъвестност
 - > Почтеност
 - > Непорочност
 - > Добра репутация

- ◎ ***Интегритет е базирането на действията върху логична, солидна аргументация.***
- ◎ ***Интегритет е търсенето на единство и цялостност между мисъл и действие.***

Интегритет ≠ Лоялност

- *Лоялността е „сляпа вярност“ към даден човек, група или цел. Лоялността може да варира от силна обвързаност до слабо обвързване в рамките на изпълнение на дейности по договорни взаимоотношения.*
- Лоялността е повече въпрос на опит, интуиция и не толкова на вътрешен размисъл.
- Интуитивното желание да се действа от съображения за лоялност може лесно да бъде разрушено при измама от другата страна.

Възприятията за лоялност и интегритет и съответните произтичащи действия се влияят от обсега на етичния хоризонт на личността.

Как един човек ще възприеме дадена ситуация, като представяща интегритет или не, зависи от **етичния му хоризонт**. Колкото толкова по-вероятно е той да намери разлика между интегритет и лоялност.

ИНТЕГРИТЕТ ≠ ЛОЯЛНОСТ

Пределите на интегритета се определят от попрището, на което човек иска да постигне единство между мисли и действия.

Пределите на лоялността зависят от групата, на която човек иска да е верен.

Етичен хоризонт	Лоялност	Интегритет
Общество	Саможертва в името на другите	
Социална група	Саможертва, за да се покаже принадлежност и обвързване с групата	
Организация	Действа като изкупителна жертва	
Собствена личност	Саможертва в името на поддържането или подобряването на личното положение или изгода	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анонимно разобличаване 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Открито разобличаване
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Лъжа, за да се защити групата ▪ Членовете на групата се съгласяват да пазят мълчание, за да защитят групата 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Групата колективно предлага на управлението помощта си за поправяне на ситуацията ▪ Групата колективно разобличава организацията
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предлага да пази мълчание ▪ Прикрива нередността 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Опитва се да убеди организацията да разкрие нередността и да я поправи
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Търси лична изгода от ситуацията ▪ Защищава се с лъжа ▪ Защищава се с разпространение на лъжи за другите 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Запазва мълчание – смята, че бездействието не вреди на интегритета ▪ Напуска, ако организацията не предприема правилното действие

Интегритет в управлението

- Мениджърът действа морално правилно;
- Интересува се от служителите си;
- Умее да изслушва;
- Поведението му споделят и служителите му;
- Ръководи във всички ситуации, но и показва, че интегритета е важен и взема мерки за повишаване, подкрепа и засилване на интегритета на служителите.
- Взема решенията си от ясни морални принципи и стандарти;
- Показва обективно и честно;
- Показва загриженост за всички участници в бизнеса.

Видове мениджъри

